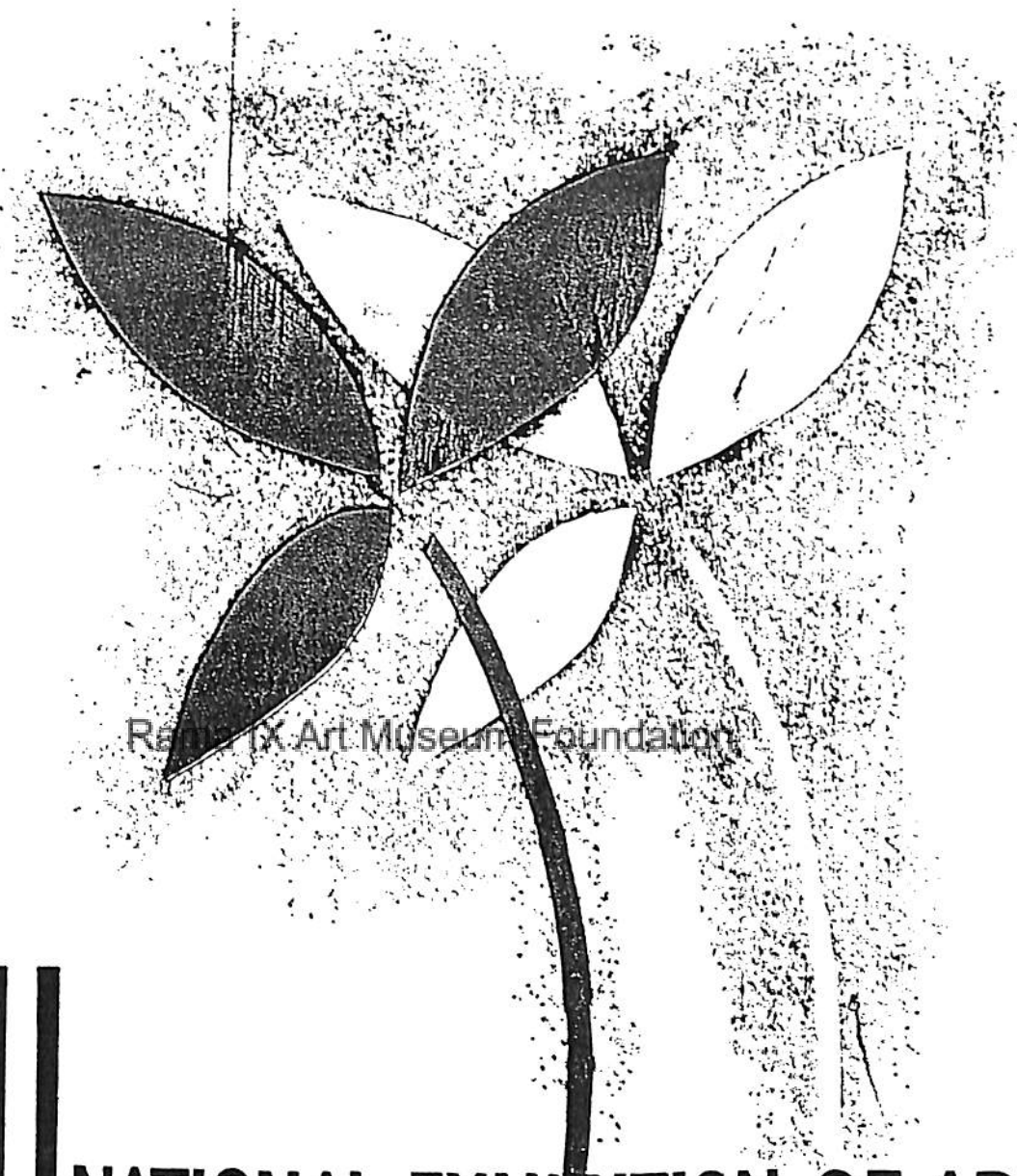

การแสดงผลปกรมแห่งชาติครั้งที่๑๓

๒๐กุมภาพันธ์ - ๒๐มีนาคม ๒๕๐๕ . ณ หอศิลป์ กรมศิลปากร

XII

NATIONAL EXHIBITION OF ART
SILPAKORN GALLERY

20 FEB.- 20 MAR. 1962

ท่านผู้สนใจและใคร่ศึกษาเรื่องของศิลป
เกี่ยวกับ
วรรณคดี ประวัติศาสตร์ โบราณคดี และศิลปสาขาต่าง ๆ

เชิญอ่านนิตยสาร 'ศิลปากร'

เป็นนิตยสารราย ๒ เดือน

ของ

“กรมศิลปากร”

พิมพ์ออกจำหน่ายเป็นประจำในเดือน

พฤษภาคม

กรกฎาคม

กันยายน

พฤศจิกายน

มกราคม

และ

มีนาคม

มีโน้ตเพลงดนตรีไทยพร้อมทั้งอธิบาย ลงเป็นประจำ
บอกรับเป็นรายปี ค่ารับปีละ ๔๐ บาท นับ ๖ เล่มครบปี

จำหน่ายปลีกเล่มละ ๑๐ บาท

เชิญติดต่อบอกรับได้ที่

แผนกเผยแพร่และสถิติ

สำนักงานเลขาธิการกรมศิลปากร

ถนนหน้าพระธาตุ พระนคร

ส่งจ่ายที่ ป.ณ. หน้าพระลาน

จังหวัดพระนคร

คำกราบบังคมทูล

ของ

พลตรี พระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหมื่นนครสวรรค์พงษ์ประพันธ์ รองนายกรัฐมนตรี
ในวันเปิดการแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๓

ณ หอศิลป์ กรมศิลปากร

วันอังคาร ที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๐๕

ขอเดชะ ฝ่าละอองธุลีพระบาทปกเกล้าปกกระหม่อม

ข้าพระพุทธเจ้า บรรดาข้าราชการ ศิลปิน นักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร และ
ผู้ที่เฝ้าฝ่าละอองธุลีพระบาทอยู่ ณ ที่นี้ รู้สึกเป็นพระมหากรุณาธิคุณล้นเกล้า ฯ ในการที่
ได้ฝ่าละอองธุลีพระบาท ได้เสด็จพระราชดำเนินมาทรงเปิดงานแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ
ครั้งที่ ๑๓ ในวันที่ ข้าพระพุทธเจ้าขอพระราชทานพระบรมราชวโรกาสกราบบังคมทูล
ถวายรายงานเรื่องการจัดงานแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

งานแสดงศิลปกรรมแห่งชาติเช่นที่เสด็จพระราชดำเนินมาทรงเปิดแสดงครั้งนี้
มหาวิทยาลัยศิลปากรได้ร่วมกับกรมศิลปากร เริ่มจัดขึ้นเป็นครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๙๒
และได้จัดให้มีติดต่อกันมาแทบทุกปี ครั้นนับเป็นครั้งที่ ๑๓ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริม
บรรดาศิลปินผู้มีใจรักศิลป์ ให้มีโอกาสแข่งขันกันสร้างงานศิลป์ให้มีระดับสูงและประณีต
ยิ่งขึ้น และโดยเหตุที่โลกในสมัยปัจจุบันนี้มีการติดต่อสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด จึงเห็น
เป็นหน้าที่สำคัญที่จะต้องยกกระบวนศิลป์ของศิลปินไทยในปัจจุบัน ให้มีมาตรฐานทัดเทียมกับ
ของนานาชาติประเทศทั้งหลาย เพราะในสมัยปัจจุบันนี้ แต่ละประเทศต่างส่งเสริมศิลปิน
ในประเทศของตน ให้แข่งขันกันสร้างงานศิลป์ให้เจริญก้าวหน้าอย่างจริงจัง โดยทุกวิถีทาง

รัฐบาลได้ตระหนักเป็นอย่างดีว่า ศิลปเป็นเครื่องหมายแสดงถึงความเจริญของชาติ สะท้อนให้เห็นถึงชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในชาติ เป็นอาหารทางจิตใจ ก่อให้เกิดพุทธิปัญญา และเป็นทางส่งเสริมให้ประชาชนได้เข้าถึงศิลปและทราบซึ่งถึงสิ่งดีงาม เป็นการยกระดับทางจิตใจและพุทธิปัญญาของประชาชนให้ประณีตและสูงส่ง จึงปรากฏว่ามหาวิทยาลัยศิลปากรได้ร่วมกับกรมศิลปากรพากเพียรพยายามเลือกคักยกย่องให้มีศิลปินชั้นเยี่ยมขึ้นเป็นลำดับมา ทั้งนี้ ก็เพื่อช่วยกันสร้างสรรค์ศิลปของชาติให้ทัดเทียมนานาชาติอารยประเทศ พร้อมทั้งตั้งใจให้ศิลปินผู้มีฝีมือรุ่นใหม่มีความอดสาหาพยายามในการผลิตงานศิลป์ให้ประณีตยิ่ง ๆ ขึ้นด้วย

ปัจจุบันนี้ งานศิลปของศิลปินไทยได้เป็นที่รู้จักกันแพร่หลายไปแม้ในต่างประเทศ เช่นที่ไต้หวัน เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น ให้ส่งงานศิลปของศิลปินไทยไปแสดงและแข่งขัน ในประเทศ อังกฤษ สหรัฐอเมริกา เยอรมัน อินเดีย และญี่ปุ่น ปรากฏว่าได้รับการยกย่องเป็นอย่างสูง ซึ่งผลทั้งนี้ ถ้าพิจารณาโดยดั่งแท้แล้ว ก็เกิดจากเหตุที่ทางราชการได้ส่งเสริมการดำเนินงานสร้างสรรค์ศิลปินและศิลปของมหาวิทยาลัยศิลปากรและกรมศิลปากร ให้มีโอกาสดำเนินงานแสดงศิลปกรรมแห่งชาติเป็นประจำอยู่ทุกปี รวมทั้งความพากเพียรพยายามส่วนตัวของศิลปินเอง และการสนับสนุนจากองค์การทางราชการ สถานศึกษาศึกษา และเอกชน เช่นที่ปรากฏว่าได้จัดทำให้มีการประกวดและแสดงงานศิลปอยู่เนือง ๆ และบรรดาอาจารย์มหาวิทยาลัยศิลปากรก็ได้รับเกียรติโดยได้รับเชิญให้ไปร่วมงานด้วยเสมอ

ในการแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๓ นี้ คณะกรรมการจัดงานได้ชักชวนและเชื้อเชิญศิลปินชั้นเยี่ยม และศิลปินอาวุโส ทั้งจิตรกรและประติมากร ให้ส่งงานเข้าแสดง เพื่อให้ประชาชนได้มีโอกาสชื่นชมผลงานของท่านเหล่านั้น พร้อมทั้งจัดทำมีการแสดงงานศิลปกรรมสำหรับเด็ก เพื่อปลูกฝังอุปนิสัยรักในศิลป และเพิ่มพูนพุทธิปัญญาให้แก่เยาวชนสืบต่อไปด้วย นอกจากนี้ สภาวิจัยแห่งชาติยังได้จัดสรรเงินทุนจำนวนหนึ่งให้มหาวิทยาลัยศิลปากร ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับจิตรกรรมฝาผนังอันเป็นแบบฉบับของไทย ซึ่งคณะกรรมการในมหาวิทยาลัยศิลปากรได้กำหนดทำการศึกษาวิจัยจิตรกรรมฝาผนังเฉพาะในท้องที่จังหวัดนนทบุรี ตามกำลังเงินที่ได้รับจากการจัดสรร และเรียกจิตรกรรมที่ทำการ

วิจัยในท้องที่นั้นว่า “สกุลช่างนนทบุรี” และมหาวิทยาลัยศิลปากรได้จัดหาทุนสมทบให้ช่างไปทำการคัดลอกภาพจิตรกรรมฝาผนัง เฉพาะที่วัดปราสาท จังหวัดนนทบุรี นำมาแสดงให้ประชาชนได้ชมเปรียบเทียบกับจิตรกรรมฝาผนังในพระอุโบสถวัดใหญ่สุวรรณาราม จังหวัดเพชรบุรี ในการแสดงศิลปกรรมแห่งชาติคราวนี้ด้วย

ในงานแสดงศิลปกรรมแห่งชาติครั้งนี้ คณะกรรมการได้คัดเลือกงานศิลปทุกประเภทเข้าแสดงโดยเฉพาะงานประเภทจิตรกรรม งานภาพพิมพ์ งานประติมากรรม และเครื่องปั้นดินเผา ซึ่งมหาวิทยาลัยศิลปากรเพิ่งเริ่มงานประเภทนี้ขึ้นใหม่ ศิลปกรรมเหล่านี้มีแบบอย่างต่างๆ กันหลายแบบ ทั้งในด้านความคิดและเทคนิค มีลักษณะน่าดูน่าชมเป็นพิเศษ และเห็นว่ามีคุณสมบัติสูงพอที่จะส่งไปอวดในต่างประเทศได้ในเมื่อมีโอกาส นอกจากงานของศิลปินไทยแล้ว ยังมีงานของศิลปินชาวต่างประเทศซึ่งพำนักอยู่ในประเทศไทยได้ส่งงานของตนเข้าแสดงด้วย ซึ่งแสดงให้เห็นได้ว่างานแสดงศิลปกรรมแห่งชาติที่จัดขึ้นนี้อาจกล่าวได้ว่า เป็นการแสดงระหว่างชาติ เพราะได้มีศิลปินชาวต่างประเทศส่งงานของตนเข้าร่วมแสดงด้วย

ในด้านการประกวดในปีนี้ คณะกรรมการได้พิจารณาคัดเลือกให้รางวัลแก่ศิลปิน ซึ่งมิได้รับเกียรติยกย่องตามหลักเกณฑ์ของการประกวด ให้เป็นศิลปินชั้นเยี่ยมอีก ๑ นาย และแก่ศิลปินรุ่นเยาว์อีก ๑๕ รางวัล

บัดนี้ ได้ศุภมงคลฤกษ์แล้ว ข้าพระพุทธเจ้าขอกราบบังคมทูลเชิญเชิญใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาทโปรดเกล้า ฯ พระราชทานรางวัลแก่ศิลปินผู้ชนะการประกวดครั้งนี้ แล้วทรงเปิดการแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๓ เพื่อเป็นสิริสวัสดิมงคลและเป็นเกียรติแก่ศิลปินผู้มาชุมนุมอยู่ ณ ที่นี้โดยทั่วกัน.

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ

พระราชดำรัส

เปิดงานแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๓

ณ หอศิลป์ กรมศิลปากร

วันอังคาร ที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๐๕

ข้าพเจ้ามีความยินดีที่ได้มาเปิดงานแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๓ ซึ่งกรมศิลปากรกับมหาวิทยาลัยศิลปากรได้ร่วมกันจัดขึ้น ในวันนี้

การที่ทางราชการได้จัดงานแสดงศิลปกรรมแห่งชาติเป็นงานประจำปี และในปีนี้ได้คัดเลือกงานศิลปทุกประเภทเข้าแสดง เพื่อผดุงรักษาศิลปของชาติให้ถาวรและก้าวหน้ายิ่งขึ้น เป็นการสมควรอย่างยิ่ง

ศิลปของไทยเจริญรุ่งเรืองมาแต่โบราณกาล บรรพบุรุษของเราได้พยายามค้นคว้าประดิษฐ์ขึ้นด้วยความประณีตบรรจง เป็นที่ยกย่องสืบทอดมาจนทุกวันนี้ จึงขอให้ศิลปินทั้งหลายรักษาสถิตอันมีค่าไว้ และช่วยกันเสริมสร้างงานด้านนี้ให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น ศิลปกรรมเป็นการแสดงออกถึงจิตใจของชาติ ฉะนั้น ผู้ที่เป็นศิลปิน ไม่ว่าในประเภทใด จึงควรได้พยายามศึกษาหาความรู้ให้กว้างขวาง เพื่อที่จะได้สามารถแสดงจิตใจนั้นได้ดี

บัดนี้ ข้าพเจ้าขอเปิดงานแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๓ หวังว่างานนี้จะอำนวยประโยชน์อย่างสูงแก่บรรดาศิลปิน และประชาชนผู้สนใจในงานนี้ทุกคน.

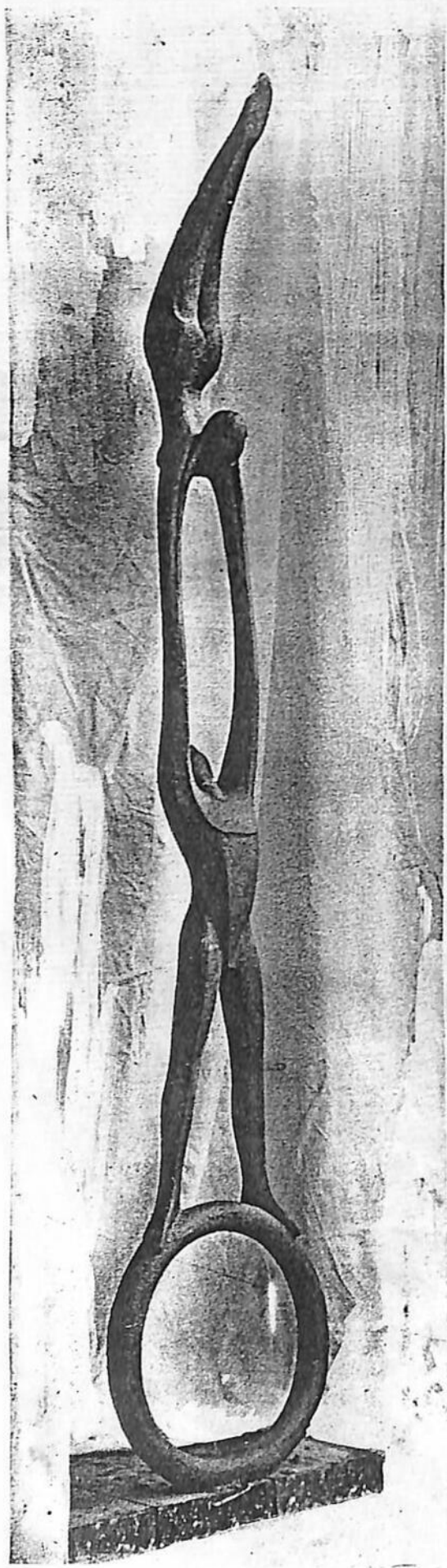

(2) Resting
Chamras Khietkong

(2) พัก
จรัส เกียรติก้อง

(92)
Acrobats
No. 1
Paitun
Muangsomboon

(92)
นักกายกรรม
หมายเลข ๑
ไพฑูริย์
เมืองสมบูรณ์

(99) Serenity
Chamreung Vichienket

(99) สงบ
ชำเรื่อง วิเชียรเขต

Rama IX Art Museum Foundation

(93)
Acrobats No. 2
Paitun
Muangsomboon

(93)
นักกายกรรม
หมายเลข ๒
ไพฑูริย์ เมืองสมบูรณ์

ตะวันตก กับ ตะวันออก*

เมื่อเราชาวตะวันออกเปิดหนังสือศิลปะสมัยใหม่ของตะวันตกออกดู ก็จะได้เห็นว่า ส่วนใหญ่ของงานศิลปะนั้น แสดงให้เห็นถึงศิลปะตามแบบนามธรรม ซึ่งทำให้เรารู้สึกทึ่งว่า จะทำให้จิตใจของเราหันไปอยู่กับแบบอย่างงานศิลปะเช่นนั้น หรือมีคติน้อยอย่างน้อย ก็ทำให้เรารู้สึกหมกหมัวในการที่ไม่สามารถที่จะเข้าใจคุณสมบัติภายในของศิลปะ ซึ่งนักวิจารณ์และผู้รักพากันสนทนกันโดยแท้จริงแล้ว เราใคร่ที่จะชื่นชมการแสดงออกซึ่งความรู้สึกของศิลปะแบบนามธรรมต่าง ๆ เป็นอย่างยิ่ง แต่ยิ่งพยายามที่จะเข้าใจเพียงใด ความฉงนสนเท่ห์ก็ยิ่งทวีคูณขึ้นเท่านั้น ด้วยความรู้สึกเช่นนั้น กวักจิตของเราจึงตกอยู่ในสภาพถูกหลอกหลอนจากความลึกลับอย่างรุนแรง ว่าการที่เราไม่เกิดความนิยมชมชอบงานศิลปะแบบนามธรรมนั้น เป็นเพราะ ความโง่ ของเรา หรือความ ไม่มีอะไร ของงานศิลปะ อันขึ้นอยู่กับผลผลิตอันเหนือพิสัยปัญญาสามัญ

ยิ่งกว่านั้น สิ่งที่เพิ่มความสับสนทางสมอง และความนึกคิดของเรามากขึ้นอีก ก็คือ หนังสือประเภทศิลปะวิจารณ์ที่เขียนขึ้นเพื่ออธิบายถึงคุณค่าอันเร้นลับของงานศิลปะดังกล่าว หนังสือประเภทนี้ใช้ถ้อยคำอันยุ่งยากสับสน มุ่งจะให้ประชาชนเชื่อว่าการใช้สีป้ายลงไปบนแผ่นผ้าใบเพียงสองสามเส้นนั้น มีพลังสะท้อนใจเช่นเดียวกันกับงานศิลปะชิ้นสำคัญของศิลปินโบราณ ประชาชนส่วนใหญ่ยังคงฉงนใจและไม่กล้าขัดแย้งความคิดของผู้ที่เชื่อกันว่า คนรู้ และประการสุดท้ายก็คือ กลัวว่าจะถูกกล่าวหาว่าเป็นคน “ล้าสมัย” เลยสรุปเอาว่า คนไม่อาจนิยมชมชอบศิลปะตามลัทธิสัญลักษณ์นิยม และความงามของเส้นลวด หรือจุดคำบนแผ่นผ้าใบ เนื่องจากตนขาดการศึกษาศิลปะ แต่สิ่งที่น่าประหลาดใจยิ่งไปกว่านั้น ก็คือ เหตุผลที่ว่าแม้ศิลปินผู้ซึ่งพยายามที่จะทำความเข้าใจต่อการแสดงออกซึ่งความรู้สึกในศิลปะสมัยใหม่อย่างจริงจัง ก็มักตกอยู่ในสภาพของการหมกหมัวต่อการที่จะเข้าใจในก้าวใหม่ของความคิดทางศิลปะอยู่เสมอ

แนวทางของแบบอย่างศิลปะสมัยใหม่หลายต่อหลายแบบ มักจะขาดคุณสมบัติทาง ด้านสุนทรียะ เต็มไปด้วยความฉีกพลาตและหยาดคาย รูปคนก็มักจะเขียนให้บิดเบี้ยว

* เขียน ชัมศิริ แปลจาก East and West ของ Professor Silpa Bhirasri หน้า 22

และน่าเกลียด จนเราประหลาดใจว่า ศิลปินช่างมีจิตใจโหดร้ายต่อเพื่อนร่วมโลกเสีย
กระไร เหตุของการกระทำเช่นนั้น ดูเหมือนว่าเป็นการ “เกลียด” ธรรมชาติอย่างเข้า
กระดูกคำ อันอาจกล่าวได้ว่าเป็นการระเบิดออกซึ่งการปฏิบัติต่อสังคมที่มีอาหาทางเข้าใจ
ซึ่งกันและกันได้ ซึ่งปรากฏอยู่ในชีวิตถึงความมีคตินัย แต่จุดหมายของศิลปินมีอาหาจากที่อยู่
ในวงแคบเพียงในลัทธินิยมของความชื่นชม หรือในความซ้ำซากอยู่ตลอดไป หรือใน
ความละทิ้งต่ออุดมคติ ซึ่งควรจะเป็นหลักเบื้องต้นของชีวิตมนุษย์ ศิลปินนี้ต้องแสดง
ให้เห็นถึงความเสื่อมโทรมทางสังคมของเรา แต่ต้องให้ความหวังในอนาคตอันสดใสแก่
เราด้วย ยกตัวอย่างเช่น โกยา^(๑) ซึ่งเป็นนักศึกษายิ่งใหญ่ผู้หนึ่ง ได้ใช้งานภาพพิมพ์
ของท่านเป็นเครื่องมือชี้ให้เห็นถึงความผิดของมนุษย์ แต่ก็ได้สร้างงานศิลปะซึ่งช่วยให้เรา
ได้รับทั้งความหวังและสิ่งซึ่งช่วยปลดปล่อยความทุกข์ให้ลดน้อยลงด้วย

เมื่อ ปีคาสโซ เขียนภาพแสดงถึงนคร เกออร์นาคา อันเป็นเมืองเล็ก ๆ ในสเปน
ซึ่งถูกพวกนาซีเยอรมันระเบิดพิณาศในสงครามกลางเมืองของสเปน ปีคาสโซใจใจเขียนรูปคน
และสัตว์ให้ขี้เขี้ยว เพื่อแสดงให้เห็นผลของสงครามอันทารุณโหดร้าย และความเมตตา
สงสารต่อประชาชนผู้เคราะห์ร้ายปรากฏอยู่ในภาพเขียนของท่าน เมื่อศิลปินกลุ่มเอ็กสเพรส
ชันนิสต์ หลังสงครามโลกครั้งที่ ๑ เขียนภาพที่ใช้สีรุนแรง และแสดงให้เห็นถึงความรู้สึก
อันน่าหวาดกลัว ศิลปินเหล่านี้เขียนภาพออกมาด้วยความจริงใจ สะท้อนให้เห็นถึงความ
รู้สึกของมวลประชาชนผู้ซึ่งทอดอาลัยตายอยากกับชีวิตของตน อันเนื่องมาจากคุณค่าทาง
ด้านจิตใจและศีลธรรมของสังคมมนุษย์ได้แตกสลายลงเพราะผลของสงคราม แต่คนเรา
มีอาหาที่จะมีชีวิตอยู่ในบรรยากาศอันกตัญญูใจเช่นนั้นได้อยู่ตลอดไป ฉะนั้น ศิลปินจึงมีส่วน
ช่วยนำมนุษย์ไปสู่จุดหมายปลายทางอันสูงกว่าชีวิต ซึ่งขึ้นอยู่กับ การหลอกลวงทางวัตถุ
ภายใต้วิจรรณญาณเช่นนั้น เราจึงเชื่อว่าศิลปินต้องเป็นสิ่งที่พูดภาษามนุษย์ให้เราฟัง อันเป็น
ภาษาจากหัวใจและวิญญาณของเรานั้นเอง

ย่อมไม่ใช่ว่าปัญหาเหล่านี้ ลักษณะกลางประการของศิลปะสมัยใหม่นั้นสะท้อนออกซึ่ง
อารยธรรมของตะวันตกปัจจุบัน ตามความจริงนั้น ประชาชนชาวตะวันตกกำลังดำเนินชีวิตไป

(๑) จิตรกรผู้ยิ่งใหญ่ที่สุดของสเปน เกิดเมื่อ พ.ศ. ๒๒๘๘ ถึงแก่กรรมเมื่อ พ.ศ. ๒๓๗๑ งานส่วนใหญ่ของท่านสะท้อน
ให้เห็นถึงสภาพของสังคม และชีวิตจิตใจของชาวสเปนในขณะนั้น ซึ่งเต็มไปด้วยความโกลาหลโหดร้าย และการ
ประหัตประหารเพื่อแย่งชิงอำนาจซึ่งกันและกัน.

อย่างรวบเร็วโดยไม่หยุดยั้ง และออกทะเลเสียอย่างใหญ่หลวง เพื่อจะมีให้ฝ่ายแพ้คือ
ความต้องการอันจำเป็นทั้งที่เป็นธรรมชาติและที่ไม่เป็นธรรมชาติแห่งชีวิตทางก้นวัตถุของ
คน แต่ในส่วนต่าง ๆ ของโลก เช่นประเทศไทยเรา แม้จะอยู่ในตอนต้นพุทธศตวรรษ
ที่ ๒๖ ก็ตาม ก็ยังคงมีความสงบ ซึ่งอำนวยความสะดวกให้ศิลปินคิดและรู้สึกแตกต่างไปจากสหาย
ชาวตะวันตกทั้งหลาย

ข้อนี้เป็นสิ่งสำคัญยิ่งที่ศิลปินตะวันตกออกยอมจะเข้าใจได้ก็ เพื่อที่จะหลีกเลี่ยงไปเสีย
จากการเป็น นักลอกแบบ ทางพุทธิปัญญาของความคิดและความเข้าใจกันอันเป็นแบบ
อย่างต่างประเทศ

การที่ชาวตะวันตกออกส่งเครื่องมือต่าง ๆ มาใช้เพื่อประโยชน์ในด้านการเกษตรก็
จัดตั้งโรงเรียน ตั้งสถานอนามัย หรือจัดวางผังเมือง ตามแนวของชาวตะวันตก ก็คือ
สิ่งเหล่านี้ย่อมเป็นประโยชน์ต่อความสมบูรณ์พูนสุขของประชาชน แต่เมื่อเราเลียนแบบ
ชาวตะวันตกในเรื่องที่เกี่ยวกับพุทธิปัญญาและจิตใจ ซึ่งหมายถึงการแสดงออกซึ่งความ
รู้สึกส่วนตัวแต่ละชาติแล้ว เราเองย่อมเป็นผู้ผิด

ในสิ่งที่เกี่ยวกับศิลปะ เราได้รับประโยชน์อย่างใหญ่หลวงจากชาวตะวันตกในการ
ศึกษาเทคนิคของงาน แต่เมื่อเราลอกเลียนความคิดและแบบอย่างของเขา เราก็จะกลายเป็น
เป็นนักลอกแบบที่น่าสงสาร เพราะงานลอกแบบเลียนแบบเช่นนั้น ย่อมเป็นงานปราศจาก
คุณค่าอันแท้จริง

สิ่งที่ศิลปินได้รับประโยชน์จากความก้าวหน้าของปัจจุบัน ก็คือ ศิลปินแต่ละคนอาจ
แสดงความรู้สึกของตนออกมาโดยเสรี พ้นจากอิทธิพลของผลงานแห่งสกุลช่าง หรือ
แบบอย่างศิลปะใด ๆ ดังนั้นจึงไม่มีประโยชน์อะไรที่เราเลียนแบบงานของศิลปินผู้หนึ่งผู้ใด
โดยที่เกรงว่าจะไม่ทันสมัย ที่จริงแล้ว แบบอย่างที่เราสร้างขึ้นในสมัยของเรานั้น มีทั้งผลิต
ผลงานอันกระทำขึ้นอย่างประณีตเรียบร้อยตามธรรมชาติจนเกินไป จนถึงก้นกรวดก้นหิน
ขัดมันหรือสีที่สากไปตามใจคนฝันผ่ายไย ดังนั้น ศิลปินทุกคนจึงมีโอกาสดำเนินงานตามที่
ตนพอใจโดยปราศจากความประวิติทว่าตนเป็นผู้อยู่ในระเบียบประเพณีหรือเป็นหัวสมัยใหม่
จนเกินไปแต่อย่างหนึ่งอย่างใด

โดยความจริง หากจะเปรียบเทียบกันอย่างตรงไปตรงมาแล้ว เราอาจกล่าวได้ว่า งานศิลปะ ซึ่งไมเกล แอนเจโล^(๑) ได้สร้างขึ้นนั้น ศิลปินชาวอิตาลีมีอาจะทำได้ และ งานศิลปะซึ่งศิลปินชาวอิตาลีสร้างขึ้น ไมเกล แอนเจโล ก็มีอาจะทำได้เช่นกัน และ ในขณะเดียวกัน เราก็นิยมชมชอบศิลปะของทั้งสองฝ่าย เนื่องจากความแตกต่างกันของการ แสดงออกซึ่งความรู้สึกอย่างแท้จริงนั่นเอง จากการเปรียบเทียบเช่นนี้ เราย่อมเข้าใจได้ โดยง่ายว่า ความเป็นต้นแบบในศิลปะนั้นอยู่ที่คุณค่าอันเป็นรากฐานในตัวเอง

การที่เราได้พูดถึงงานศิลปะตามแนวสมัยใหม่ที่ก้าวไปไกลอย่างยิ่ง ซึ่งแม้ชาว ตะวันตกเองเป็นจำนวนมากก็ไม่นิยมชมชอบ หรือไม่ยอมรับว่าเป็นสิ่งมีค่าอย่างใดเลย นั้น ก็เพราะว่าโดยทั่วไปแล้ว แม้งานศิลปะที่เป็นแบบสมัยใหม่ตามธรรมดาที่เห็นกันอยู่ทุกวันนี้ ชาวตะวันออกก็ยังไม่อาจเข้าใจอย่างแท้จริงได้ เพราะว่า งานศิลปะเหล่านั้นสะท้อนให้เห็น ถึงวัฒนธรรมและชีวิตความเป็นอยู่อันแตกต่างกัน ด้วยเหตุนี้ ในการที่ศิลปินตะวันออก เลียนแบบศิลปะตะวันตก จึงเป็นสิ่งที่ผิด โดยที่ตนเองก็ไม่อาจทำงานให้วิเศษหรือเรียกร้อง ความสนใจของชาวต่างประเทศ ซึ่งยากที่จะนิยมศิลปะที่ไม่เหมือนกับของตนได้ ตรงกันข้าม เขากลับสนใจในการแสดงออกซึ่งความรู้สึกทางตะวันออกอันเป็นต้นแบบ ซึ่งถ่ายทอด วิญญาณและความคิดของชาวตะวันออกทั้งสองสถาน

ประโยชน์ของการแลกเปลี่ยนศิลปะระหว่างตะวันตกกับตะวันออก จึงควรจะทำกันอยู่ แต่เพียงความคิดทางเทคนิคและการใช้วัตถุดิบใหม่ ๆ เท่านั้น ไม่ควรจะอยู่ในด้าน วัฒนธรรมและจิตใจ.

(ศาสตราจารย์) ศิลป พีระศรี

(๑) เกิดในปี พ.ศ. ๒๐๑๔ ถึงแก่กรรมในปี พ.ศ. ๒๐๐๖ เป็น ประติมากร จิตรกร สถาปนิก และกวีของประเทศอิตาลี ในสมัยเรอเนซองส์ ได้รับการยกย่องว่าเป็นอัจฉริยศิลปินของโลกผู้หนึ่ง.

การวิจัยงานศิลปโบราณของไทย

นอกจากการฝึกฝนให้นักศึกษาทำงานศิลปะร่วมสมัยแล้ว คณะจิตรกรรมและ ประติมากรรม มหาวิทยาลัยศิลปากร ยังดำเนินการค้นคว้างานจิตรกรรมฝาผนังโบราณ ของไทยอีกด้วย อันงานจิตรกรรมฝาผนังนั้น ย่อมเป็นที่ทราบกันดีอยู่แล้วว่า ตกอยู่ใน สภาพเสียหายมาก เพราะอากาศชื้น และโดยที่ได้สังเกตเห็นว่า งานจิตรกรรมฝาผนังจะสูญ เสียไปในอนาคตอันใกล้ คณะจิตรกรรมและประติมากรรมจึงเห็นความจำเป็นของการ ศึกษาและการจำลองภาพลงส่วนซึ่งมีแบบอย่างเฉพาะเป็นพิเศษ โดยให้มีขนาดและสี เหมือนของจริง

ด้วยความอุตสาหะพยายามของนายจาง หนูนิม นักค้นคว้าโบราณคดีหนุ่ม ผู้ซึ่งได้ตระเวนค้นหาจิตรกรรมฝาผนังในจังหวัดนนทบุรี เราจึงได้ทราบกันว่าตามวัดกลางวัด เช่นวัดปราสาท และวัดชมพูเวกนั้น มีงานจิตรกรรมฝาผนังสร้างขึ้นในพุทธศตวรรษที่ ๒๔ และ ๒๕ ผลจากการสำรวจท้องถิ่นต่อมา เราจึงตระหนักถึงความสำคัญของงานจิตรกรรม ของท้องถิ่นเหล่านี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คือ งานจิตรกรรมของวัดปราสาท ซึ่งยังคงมีสภาพ ดีกว่าแห่งอื่น และแสดงให้เห็นถึงลักษณะพิเศษของ “สกุลช่างนนทบุรี” อย่างแจ่มชัด

Rama IX Art Museum Foundation พระอุโบสถของวัดปราสาทสร้างขึ้นในต้นต้นพุทธศตวรรษที่ ๒๔ บริเวณผนัง ภายในมีภาพเขียนบรรยายถึงเรื่องชาคกตกแต่งอยู่ทั่วไปอย่างงดงาม โครงการสีของภาพ เขียนเป็นสีแดงและสีขาว ซึ่งดูเหมือนมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับภาพเขียนของวัดใหญ่ สุวรรณาราม จังหวัดเพชรบุรี^(๑) จากภาพเขียนที่วัดปราสาททำให้เราเกิดความคิดที่ แน่นนอนเกี่ยวกับความเป็นลักษณะโดยเฉพาะของสกุลช่างนนทบุรี ซึ่งแตกต่างไปจากภาพ เขียนของสกุลช่างรัตนโกสินทร์อย่างไม่สงสัย ตามความจริงนั้น ภาพเขียนที่วัดปราสาท มีลักษณะที่น่าค้นหา อันเกิดจากความขลังของความคิดและความรู้สึกของศิลปินโบราณ

(๑) พิจารณาแบบอย่างสถาปัตยกรรมของสมัยอยุธยา จะเห็นได้ว่าพระอุโบสถวัดปราสาทมีลักษณะอย่างเดียวกับพระ อุโบสถวัดเกาะแก้วสุทธารามและวัดใหญ่สุวรรณาราม จังหวัดเพชรบุรี แต่พิจารณาจากรูปเทวดา รูปคน และ ลวดลายตลอดจนโครงการของสีในงานจิตรกรรมฝาผนังของวัดปราสาท เราอาจสังเกตเห็นได้ว่ามีความเกี่ยวข้องกับงานจิตรกรรมของวัดใหญ่สุวรรณาราม

ซึ่ง “ไม่เป็นอย่างธรรมดา” แม้ว่าเป็นของสร้างขึ้นในสมัยรุ่งเรืองก็ตาม งานจิตรกรรมเหล่านี้ก็ยังมีค่าในการแสดงออกซึ่งความรู้สึกอย่างง่ายอันน่าสนใจยิ่ง อันมีอาทพพบเห็นได้ในงานจิตรกรรมที่มีฝีมือประณีตกว่า

สภาวิจัยแห่งชาติได้อนุมัติเงินจำนวน ๑๖,๘๐๐ บาท ให้แก่คณะจิตรกรรมและประติมากรรม มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อความมุ่งหมายในการวิจัยศิลปไทยโบราณ ทั้งนี้อาจารย์ในคณะฯ จึงได้มุ่งทำการวิจัยเกี่ยวกับศิลปสกุลช่างนนทบุรี การวิจัยประกอบด้วยการคัดลอกภาพทั้งสีและดำขาว จากภาพเขียนผนังที่สำคัญของวัดปราสาท การคัดลอกภาพนั้น นายอึ้งคาร กัลยาณพงศ์ เป็นผู้ดำเนินการ และภาพลงชั้นได้นำมาแสดงไว้ใน การแสดงงานศิลปกรรมแห่งชาติครั้งนั้นด้วย ท่านผู้ชมย่อมจะได้มีโอกาสเห็นผลิิตผลงานศิลปกรรมของศิลปินทั้งสมัยโบราณและสมัยปัจจุบัน เป็นสิ่งแน่ว่า การแสดงออกซึ่งความรู้สึกของศิลปินทั้งสองสมัยนั้นแตกต่างกันเป็นอย่างยิ่ง กล่าวคือ ศิลปตามแบบประเพณีแสดงให้เห็นเรื่องราวทางนิยายและศาสนาในวรรณคดี ส่วนศิลปปัจจุบัน สะท้อนให้เห็นถึงชีวิตความเป็นอยู่ของเรา อันเต็มไปด้วยความเคลื่อนไหวอย่างรวดเร็ว และแสดงถึงเสรีในความคิดและการแสดงออกซึ่งไม่เคยมีมาก่อนในอดีต.

Rama IX Art Museum Foundation

(3) Khun Ying Prayat
Chavengsaksongram
Chamras Khietkong

(3) คุณหญิงประหยัด
เชวงศักดิ์สงคราม
จ้าวธิด์ เกียรติทอง

(115) Tha Phra
Inson Vongsam

(115) ท่าพระ
อินสนธิ์ วงศ์สาม

(85) Resting
Khien Yimsiri

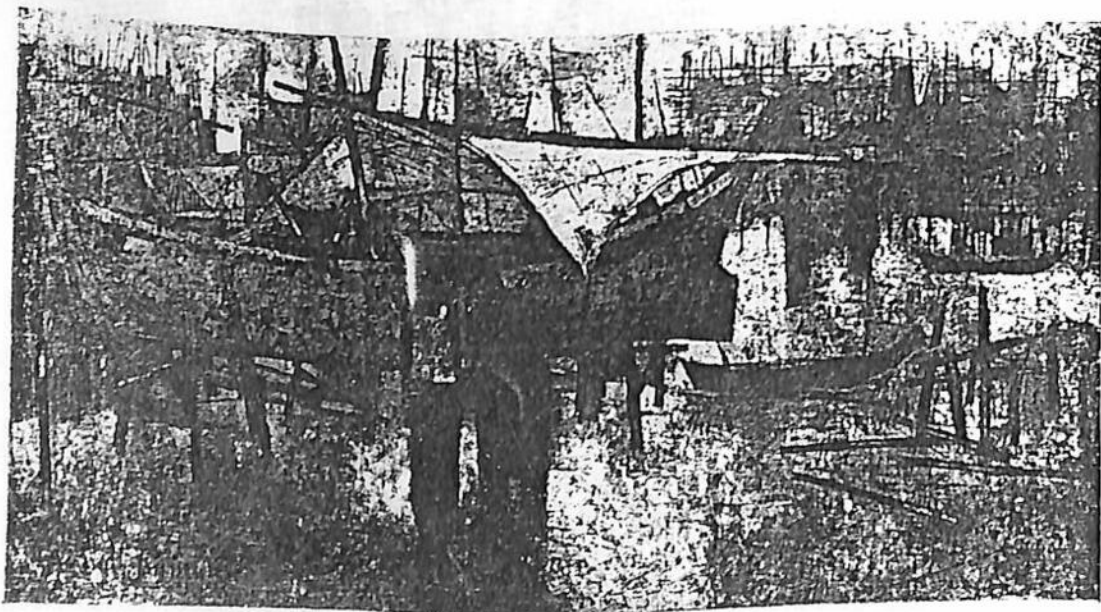
(85) พัก
เขียน ยิมศิริ

(77) Hair-dressing
Manit Poo-aree

(77) แต่งผม
มานิตย์ กุ้อารีย์

Rama IX Art Museum Foundation

(35) Sea-side
Anand Panin

(35) ชายทะเล
อนันต์ ปาณินท์

รางวัล PRIZES

จิตรกรรม

เกียรติคุณอันดับ ๒ เหรียญเงิน

นายมานิตย์ กุ้อารีย์
นายสันต์ สารากรบริรักษ์
นายดำรง วงศ์อุปราช

เกียรติคุณอันดับ ๓ เหรียญทองแดง

นางปราณี ตันติสุข
นายอนันต์ ปาณินท์
นายประยุทธ์ พักผล

ภาพพิมพ์

เกียรติคุณอันดับ ๑ เหรียญทอง

นายมานิตย์ กุ้อารีย์

เกียรติคุณอันดับ ๒ เหรียญเงิน

นายประหัด พงษ์ดำ

เกียรติคุณอันดับ ๓ เหรียญทองแดง

นายอินสนธิ์ วงศ์สาม
นายประพันธ์ ศรีสุดา

มณฑนะศิลป์

เกียรติคุณอันดับ ๒ เหรียญเงิน

นายณรงค์ วงษ์สวรรค์
นายสมโภชน์ อุปอินทร์

เกียรติคุณอันดับ ๓ เหรียญทองแดง

นายวัลลภ ธนะสังข์

Painting

2nd Prize : Silver Medal

Manit Poo-aree
San Sarakornborirak
Damrong Wong-uparaj

3rd Prize : Bronze Medal

Pranee Tantisuk
Anand Panin
Prayut Fakphon

Prints

1st Prize : Gold Medal

Manit Poo-aree

2nd Prize : Silver Medal

Prayat Pongdam

3rd Prize : Bronze Medal

Inson Wongsam
Prapan Srisuda

Decoration

2nd Prize : Silver Medal

Nares Vongsawan
Sompot Upa-in

3rd Prize : Bronze Medal

Vallop Thanasang

งานศิลปะที่ส่งเข้าแสดง

ART EXHIBITION

จิตรกรรม

1. รูปเหมือน พ่อ ทรัพย์ทิพย์
2. พัก จรัส เกียรติก้อง
3. กุญแจประหยัด ขว้างศักดิ์สงคราม จรัส เกียรติก้อง
4. รูปเหมือน จรัส เกียรติก้อง
5. วัดโพธิ์ สวัสดิ์ ตันติสุข
6. ตลาดน้ำ สวัสดิ์ ตันติสุข
7. วัดพระแก้ว สวัสดิ์ ตันติสุข
8. บ้านไทย สวัสดิ์ ตันติสุข
9. ต้นไม้ สวัสดิ์ ตันติสุข
10. หญิง สวัสดิ์ ตันติสุข
11. ราตรี สวัสดิ์ ตันติสุข
12. ตลาดน้ำ สวัสดิ์ ตันติสุข
13. แข่งเรือ สวัสดิ์ ตันติสุข
14. ดอกไม้ สวัสดิ์ ตันติสุข
15. รัก ชลุด นิมสมอ
16. เพื่อน ชลุด นิมสมอ
17. งานวัด ชลุด นิมสมอ
18. ทำบุญ ทวี นันทขว้าง
19. อวน หม่อม อลิษาเบธ จักรพงษ์
20. หญิงสาว เปรม ใสขวงศ์
21. รูปเหมือน เปรม ใสขวงศ์
22. ทำเรือ พระศรี สุทธิอาภา
23. เมืองนนท์ สมชัย มนัสพยากรณ์
24. จวนคำ บุญชวน บุญแสนแสน
25. หมู่บ้านชาวประมง เวลิต เสริมปรุงสุข
26. ตั้งเกปากน้ำ พิชัย นรินทร์
27. ดอกไม้ ปราณี ตันติสุข
28. ผลไม้ ปราณี ตันติสุข
29. ดอกไม้ ปราณี ตันติสุข

PAINTING

1. Portrait Fua Haribhitak
2. Resting Chamras Khietkong
3. Khun Ying Prayat Chavengsaksongram Chamras Khietkong
4. Portrait Chamras Khietkong
5. Wat Pho Sawat Tantisuk
6. Floating Market Sawat Tantisuk
7. Wat Phra Kaew Sawat Tantisuk
8. Thai Houses Sawat Tantisuk
9. Trees Sawat Tantisuk
10. Woman Sawat Tantisuk
11. Night Sawat Tantisuk
12. Floating Market Sawat Tantisuk
13. Boat Racing Sawat Tantisuk
14. Flowers Sawat Tantisuk
15. The Pet Chalood Nimsamer
16. Friends Chalood Nimsamer
17. Festival in a Wat Chalood Nimsamer
18. Merit Making Tawee Nandakwang
19. Fishing Nets Princess Chula Chakrabongse
20. Young Girl Prem Sayawong
21. Portrait Prem Sayawong
22. Boat Landing Narong Suthi-abha
23. Nondhaburi Somchai Manusbhayakorn
24. Twilight Boonchuan Boonsaenphaen
25. Fishing Huts Chawalit Sermproongsuk
26. Paknam Pichai Nirand
27. Flowers Pranee Tantisuk
28. Fruits Pranee Tantisuk
29. Flowers Pranee Tantisuk

30. ดอกไม้ ปราณี ตันติสุข
31. ช่อนกลั่น เอ็ม. ซิลินดา จอห์นสัน
32. ภาพนิ่ง เอ็ม. ซิลินดา จอห์นสัน
33. สุริยคราส ประกาศ อิมอรอม
34. ทะเล อนันต์ ปาณินท์
35. ชายทะเล อนันต์ ปาณินท์
36. กาบหอย ถวัลย์ ศันนี้
37. ต้นไม้ ประยุทธ์ พักผล
38. เรือ จรูญ บุญสวน
39. เรือที่คลองวาฬ จรูญ บุญสวน
40. องค์ประกอบศิลป์ พูนสุข ศิลปคุปต์
41. ภาพนิ่ง เปื้อง เปลือยสาขสับ
42. เงาในน้ำมรด นิพนธ์ จำเริญ
43. ต้นไม้ ประวิทย์ เล้าเจริญ
44. ทิวทัศน์ บุญชัย รัตนวัฒน์
45. ริมน้ำ แหลมสิงห์ ดิษฐพันธ์
46. ดอกไม้แดง เสาวนีย์ ชูจิต
47. หุ่นนิ่ง ประทีป สว่างสุข
48. ส้มแดง ประทีป สว่างสุข
49. วัดโพธิ์ นิพนธ์ ผลิตโกมล
50. ตึกราชวงศ์ นิพนธ์ ผลิตโกมล
51. บางแก ดำรง วงศ์อุปราช
52. คลองวาฬ ๔ ดำรง วงศ์อุปราช
53. คลองวาฬ ๕ ดำรง วงศ์อุปราช
54. อ้วนน้อย ดำรง วงศ์อุปราช
55. ถัดฝั่ง นพรัตน์ ลิวิสิทธิ์
56. สนคู่ สมโภชน์ อุปอินทร์
57. แม่บ้านโนนชนบท สมโภชน์ อุปอินทร์
58. ฝักหัด สมโภชน์ อุปอินทร์
59. ตลาดริมน้ำ สมโภชน์ อุปอินทร์
60. สองพี่น้อง สมโภชน์ อุปอินทร์
61. สายเลือด สันต์ สารากรบริรักษ์
62. มองจากภูเขาทอง สันต์ สารากรบริรักษ์
63. สะพานข้ามวัดบรมนิวาส สันต์ สารากรบริรักษ์
64. มอง สันต์ สารากรบริรักษ์
65. สวนไทย สันต์ สารากรบริรักษ์
66. ทอมบายในสวน สันต์ สารากรบริรักษ์
67. เด็กสาวไทย สันต์ สารากรบริรักษ์
68. บ้าน สันต์ สารากรบริรักษ์

30. Flowers Pranee Tantisuk
31. Son Klin M. Zelinda Johnson
32. Still Life M. Zelinda Johnson
33. Solar-eclipse Prakas Im-arom
34. Seascape Anand Panin
35. Sea-side Anand Panin
36. Marine Forms Tawan Dajanee
37. Trees Prayut Fakphon
38. Boats Charoon Boonsuan
39. Klong Wan-boats Charoon Boonsuan
40. Composition Poonsuk Silpakupt
41. Still Life Pruang Pliansaiseub
42. Reflection Nipon Khamvilai
43. Trees Pravat Lao-chareon
44. Landscape Boonchai Rativat
45. River Bank Laemsing Distabhan
46. Red-flowers Sawanee Chuchit
47. Still Life Prateep Sawangsuk
48. Orange Prateep Sawangsuk
49. Wat Pho Nipon Plitakomol
50. Rajavongse Buildings Nipon Plitakomol
51. Bang Kae Damrong Wong-uparaj
52. Klong Wan No. 4 Damrong Wong-uparaj
53. Klong Wan No. 5 Damrong Wong-uparaj
54. Ow-noi Damrong Wong-uparaj
55. Kalapangha Noparat Livisit
56. Fir-trees Sompot Upa-in
57. Householder Sompot Upa-in
58. Practice Sompot Upa-in
59. Floating Market Sompot Upa-in
60. Sisters Sompot Upa-in
61. Motherhood San Sarakornborirak
62. Bird's-eye View San Sarakornborirak
63. Bridge San Sarakornborirak
64. View San Sarakornborirak
65. Palm-grove San Sarakornborirak
66. Afternoon San Sarakornborirak
67. Thai Girl San Sarakornborirak
68. Houses San Sarakornborirak